

Opiyat Kullanım Bozuklukları

Dr. Şafak Yalçın Şahiner

Opiyatlar, afyon bitkisinde elde edilen doğal opium olan morfin ve kodein ile morfinin kimyasal işlemlerden geçirilmesi ile üretilmiş, yarı sentetik (erooin , hidromorfon, hidrokodon...) ve sentetik (metadon, meperiden...) maddelerden oluşmaktadır. Opiyatlar mu (μ), delta (δ), kappa (κ), sigma (σ), ve opioid reseptörleri ile ilişkili alt grupta olup olmadığı tartışmalı olan epsilon (ϵ) reseptörle üzerinde bağlanarak etki göstermektedir. Merkezi sinir sisteminde spinal kanal, periaquaduktal gri cevher, limbik sistem, frontal korteks ve ventral tegmental alanda bu reseptörler mevcuttur. (1)

Opiyatların kısa süreli öforik, anksiyete giderici, analjezik ve sedatif etkileri mevcuttur. Bunun yanında solunum ve öksürük merkezini inhibe ederler, sfinkter tonusunda artış oluştururlar. Bulantı, kuma, myozis, mide barsak sisteminin salgısında azalma, periferik vazodilatasyon, bronkodilatasyon, hipotansiyon yaparlar.(2)

Epidemiyoloji

KAYNAKLAR

1. Madde Bağımlılığı, Tüm Boyutlarıyla Bağımlılık ve Bağımlılık Yapan Maddeler, 2015, Prof. Dr. İ. Tayfun Uzbay
2. Güncel Temel ve Klinik Psikofarmakoloji, 2009, Prof. Dr. Erdal Işık, Prof. Dr. İ. Tayfun Uzbay
3. World Drug Report 2016, UNODC United Nations Office on Drugs and Crime
4. Türkiye Uyuşturucu Raporu 2014, Kaçakçılık ve Organize Suçlarla Mücadele Daire Başkanlığı
5. Kaplan&Sadock's Klinik psikiyatri El Kitabı, Dördüncü baskı, 2009
6. DSM 5 Tanı Ölçütleri El Kitabı, Amerikan Psikiyatri Birliği, Türkçe Çeviri, 2013
7. Madde Bağımlılığı Tanı ve Tedavi Kılavuzu El Kitabı, T.C Sağlık Bakanlığı, Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü, 2012